

EEN OF ANDERE RUS

Seizoensbrochure CC De Steiger Menen, Els Van Steenberghe

interview

Freek en Ruth Mariën

'Waar sta jij voor?'

Theaterauteur en regisseur Freek Mariën en dramaturge Ruth Mariën zijn, naast broer en zus, ook de oprichters van Het Kwartier. Dit theatergezelschap trakteert graag op stevig teksttheater, met een vleugje muziek. Hun nieuwste worp heet 'Eén of andere Rus' en neemt u mee op een spannende trip naar Rusland, het geboorteland van Eduard Limonov. Deze schurk speelt de hoofdrol in dit schurkenstuk.

Wie was Edouard Limonov?

Freek Mariën: Limonov was een straatboefje in Oekraïne, een dissidente dichter in Rusland, een zwerver en butler in New York, een rock-'n-rolschrijver in Parijs en een strijder aan de kant van oorlogsmisdadigers. En dat is maar een selectie! Dit jaar, op 17 maart 2020, overleed hij. Tot net aan zijn dood was hij actief als oppositieleider in Rusland. Ons stuk *Eén of andere Rus* ...

Ruth Mariën: ... is wellicht ons stuk met de langste ontstaansgeschiedenis! Freek begon er tien jaar geleden aan omdat hij heel graag eens over een schurk wilde schrijven en geïntrigeerd raakte door de fantastische biografie die Emmanuel Carrère in 2011 over Limonov schreef. In 2015 trok Freek zich een aantal weken terug in een huis in Zweden – vrienden leenden dat geregeld uit aan kunstenaars – en daar schreef hij een stuk dat aanvankelijk zeven uur zou duren en veertig personages telde.

F. Mariën: We lieten het aan verschillende theatercollega's lezen en uiteindelijk gaf het Mechelse gezelschap 't Arsenaal /Lazarus ons groen licht én onder-

steuning om dit stuk te maken.

Zal het stuk zeven uur duren?

F. Mariën: *(lacht)* Toch niet. Ik herleidde de tekst tot de essentie. Ik maak van Eduard Limonov de tolk en de chauffeur van een oorlogsjournaliste die door Joegoslavië reist en op weg is naar de Servische oorlogsmisdadiger Radovan Karadžić. Gaandeweg verplaatst de aandacht van de journaliste zich naar Limonovs eigen levensverhaal, dat van de Sovjet-Unie naar het Westen gaat, van roem naar val, van strijden met de pen tot strijden met wapens. Mijn stuk is een portret van de man. Ik wil schetsen waarvoor hij staat.

Waarvoor staat Limonov en wie speelt hem in uw stuk?

F. Mariën: Limonov wordt gespeeld door Pieter Genard, omringd door een geweldige cast bestaande uit Janne Desmet, Wanda Eyckerman, Lotte Heijtenis, Tom Van Bauwel, Joris Van den Brande en Lien Wildemeersch. Limonov leefde in een permanente staat van ontevredenheid. Hij bevond zich op een

kantelpunt tussen activist, vrijheidsstrijder en terrorist. 'Leading Loser', schreef ik op een post-itje dat aan de rand van mijn computerscherm kleeft. Engagement is zijn dresscode. Tegenkanting is zijn drug. Daar bestaat een geweldige anekdote over. Op het einde van zijn leven was hij oppositieleider in Rusland en protesteerde telkens clandestien op een plein. Tijdens het protest werd dat plein dan ook steevast ontruimd door de politie. Op een dag kreeg hij wél de toestemming van de politie om er te protesteren. Dat zinde hem niet. Hij is toen op een ander plein gaan protesteren. (lacht)

Reisden jullie naar Rusland?

F. Mariën: Tien jaar geleden reisde ik met de zogeheten Trans-Mongolië Express door Rusland. Sommige verhalen die ik tijdens die reis hoorde, kregen een plekje in het stuk. Zo kwam ik in een dorp waar de bewoners me vertelden dat sommigen niet van 'hier' waren maar er door de overheid geplaatst werden. De Russische overheid – de overheid van een enorm land dat ontzettend veel verschillende bevolkingsgroepen herbergt – dacht een soort 'Russisch volksgevoel' te kunnen creëren door dorpsbewoners uit het ene dorp te verplichten om naar het andere dorp te verhuizen. En vice versa. Dat verhaal zit in het stuk.

Waarom is het nu tijd om Limonovs verhaal te vertellen?

F. Mariën: We leven in een tijd waarin het engagement groeit, evenals het wantrouwen in politiek. Limonovs permanente ontevredenheid over de samenleving, het beleid, ... is vandaag voor velen erg herkenbaar.

Wie inspireerde u tijdens het schrijven?

F. Mariën: Ik werd vooral geïnspireerd door de Koreaanse kunstenaar Moonassi. Hij maakt zwartwittekeningen waarop altijd dezelfde figuur staat, telkens met een gezicht waar niets van expressie op te zien is. Hij laat die figuur vaak een fysiek onmogelijke beweging uitvoeren. Zoals het afpellen van je eigen gezicht of het zand opvangen dat uit je hoofd stroomt ... Moonassi's figuren zijn even mysterieus als Limonov.

Ook de muziek van Chinawoman – de artiestennaam van Michelle Gurevich – inspireerde. Vooral haar song *Party Girl*, met een aanstekelijk ritmische basgitaar en een geheimzinnig fluisterende/sprekende zanglijn, past perfect bij dit stuk. Die song zal je niet horen tijdens de voorstelling want Jan-Sebastiaan Degeyter componeert nieuwe muziek.

Hoe verlaten we de zaal?

F. Mariën: Met een knipperend waarschuwinglampje dat je eraan herinnert om tijdens het be- of veroordelen van iemand nooit de empathie uit het oog te verliezen.

R. Mariën: We willen met dit stuk de schoonheid van het engagement bezingen maar ook tonen wat de valkuilen en de mogelijke alternatieven zijn. Vrouwen spelen daarom een cruciale rol in het stuk. Limonov belichaamt een type leven. Elk vrouwelijk personage dat hij tijdens het stuk ontmoet – en het zijn er nogal wat – belichaamt een ander facet van het verhaal én van het mens-zijn. Uiteindelijk hoop ik dat je je na de voorstelling vragen stelt als 'hoe sta ik in het leven?', 'waar sta ik voor?' of 'waarvoor wil ik strijden?'.

(Els Van Steenberghe)